

PRZYBYSZ (3) *sb m*

sg [*N* przybysz. ◊ *G* przybysza. ◊ *A* przybysz.] ◊ *I* przybyszem (1). ◊ *pl N* przybyszowie (1). ◊ *A* przybysze (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Dzień dodawany do lutego w latach przestępnych lub trzynasty miesiąc księżycowy w roku księżycowym przestępnym, wyrównujący różnice między rokiem słonecznym a kalendarzowym; additicius a. embolismus a. intercalaris a. mercedonius a. mercedinus mensis Cn (2): [Pełnia przybyłz/ wewtorek w wigi(lij) panny Máriey Zielney/ go(dzina) 21. m̄ 24: nieuftawiczna y wiatroua Prognostyk B6v; Bo ná ten čás Przybyłz ma być trzymány/ kiedy pełnia iego [księżyca]/ przed początkiem Wiofny/ wypásć może GrodzPopr 1587 11, 15; Volck Vvv2.]*

Szeregi: »embolism a przybysz« (1): obawiając łye téż/ áby to [*Wielkanoc*] zá láty ták poštěpuiać/ w Láto/ dáleko z Márcá nie wyłzłó/ [...] wyłádźili ná to ludźi [...] dofyć/ którzyby [...] Káléndarzá ná kierowafzy/ Embolifmy/ á té przybyłze wyrzucili *Oczko* 30.

»przybysz albo rok przestępny« (1): Tedy náłzé cieplice [...] żadnéy przymówki nie vzywia/ áby miały [...] niedofáték iáki ciérpiéc/ zá takim Przybyłzem/ álbo Rokiem Przeštěpném *Oczko* 30.

2. [*Człowiek obcy, przybyły z innych stron:* K temu żadnemu nieznájomemu/ Bez fwiadectwá/ nie dáy Corki iemu. Byś iáko ná Przybyłz nie tráfił/ Ná złey fławy mężá nie potráfił. Day iá tedy lepyey znájomemu *WirzbGosp* C4.]

3. *Pisklę kukulki, wyklute z podrzyconego do obcego gniazda jaja; przen: bękart, bastard (1) : A żoná zła/ ciefzy fię z oney fwoiey zdrády [męża]/ Onym fwym Kukulczętom dodawa y rády/ Iákoby Oycowice do końcá ořukác: By mogli Przybyłzowie w onych dobrách kukác. *KlonWor* 62.*

Synonim: 1. *embolism*; 2. *cudzorodak, cudzoziemiec, cudzy, gość, obcy, przybycień, przychodziń.*

LWil